

Notă de argumentare
privind determinarea cheltuielilor de bază pentru anul 2024, necesare pentru
desfășurarea activității de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu
apă și de canalizare de către Î.M. „Apă-Canal” Căușeni

În temeiul art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a prezentat spre examinare și aprobare cheltuielile de bază pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anul 2024 prin scrisoarea nr. 74 din 15.11.2023 (nr. de intrare 17006 din 24.11.2023).

Determinarea valorii cheltuielilor de bază s-a efectuat în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 489/2019 din 20 decembrie 2019 și în baza informațiilor prezentate de Î.M. „Apă-Canal” Căușeni privind cheltuielile justificate efectuate întru asigurarea furnizării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru anii 2019-2023.

Cheltuielile de bază au fost examinate separat pentru fiecare tip de serviciu, precum furnizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă și serviciul public de canalizare.

Conform scrisorii enunțate mai sus, Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a solicitat cheltuieli de bază pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate în valoare de 17 774,4 mii lei, din care pentru serviciul public de alimentare cu apă în valoare de 10 528,8 mii lei, pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate – 7 245,6 mii lei.

La determinarea cheltuielilor în cauză s-a ținut cont de consumul efectiv înregistrat de către operator pe parcursul ultimilor cinci ani de activitate și de cheltuielile strict necesare pentru desfășurarea activității de bază.

Urmare a analizei materialelor prezentate, Departamentul aprovizionare cu apă și canalizare (în continuare - Departament) a determinat cheltuielile de bază, după cum urmează.

Cheltuielile materiale

Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a înaintat cheltuieli materiale (CM₀) spre aprobare în valoare de 1 888,6 mii lei, din care, în urma examinării, Departamentul propune spre acceptare suma de 920,6 mii lei, inclusiv:

Denumirea serviciului	Solicitat Î.M. „Apă- Canal” Căușeni	Determinat de ANRE	Diferența ANRE- Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	ANRE/ Î.M. „Apă-Canal” Căușeni , %
Serviciul public de alimentare cu apă potabilă	1 023,9	479,6	-544,3	46,84
Serviciul public de canalizare	864,7	441,0	-423,7	51,00
Total	1 888,6	920,6	-968,0	48,75

La determinarea acestor cheltuieli au fost acceptate doar materialele strict necesare pentru desfășurarea activității de bază. Totodată, s-a aplicat media consumului efectiv înregistrat de către operator pe parcursul ultimilor cinci ani de activitate, înregistrate la contul de cheltuieli la compartimentul activitatea operațională. Micșorarea cheltuielilor materiale se datorează excluderii materialelor aferente altor activități, precum și materialelor utilizate pentru reparații capitale.

Cheltuielile de personal

Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a înaintat cheltuieli de personal (CP₀) spre aprobarea în sumă de 15 071,4 mii lei, iar urmare a analizei, Departamentul propune spre acceptare suma de 8 802,5 mii lei, inclusiv:

mii lei

Denumirea serviciului	Solicitat Î.M. „Apă- Canal” Căușeni	Determinat de ANRE	Diferența ANRE- Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	ANRE/ Î.M. „Apă-Canal” Căușeni , %
Serviciul public de alimentare cu apă potabilă	8 989,6	5 195,5	-3 794,1	57,79
Serviciul public de canalizare	6 081,8	3 607,0	-2 474,8	59,31
Total	15 071,4	8 802,5	-6 268,9	58,41

Reieșind din principiul eficiență maximă la cheltuieli minime, ANRE la determinarea cheltuielilor de personal a ținut cont doar de plățile obligatorii ce urmează să le efectueze operatorul conform prevederilor legislației în vigoare pentru 51,7 unități de personal pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în valoare de 5000 lei pe lună. La calculul salariului tarifar s-au aplicat coeficienți de complexitate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară. În scopul stimulării angajaților, a fost stabilită plata de stimulare în valoare de 10 % de la valoarea salariului de bază, conform abordării unice promovată de ANRE în sectoarele reglementate.

Cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare

Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a solicitat cheltuieli de întreținere și exploatare (CIE₀) spre aprobare în sumă de 335,6 mii lei, din care se propune spre acceptare suma de 232,9 mii lei, inclusiv:

mii lei

Denumirea serviciului	Solicitat Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	Determinat de ANRE	Diferența ANRE- Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	ANRE / Î.M. „Apă-Canal” Căușeni , %
Serviciul public de alimentare cu apă potabilă	227,6	156,1	-71,5	68,59
Serviciul public de canalizare	108,0	76,8	-31,2	71,11
Total	335,6	232,9	-102,7	69,40

La determinarea acestor cheltuieli a stat la bază media consumului efectiv înregistrat de către operator pe parcursul ultimilor cinci ani de activitate. ANRE, în componența cheltuielilor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare a inclus doar cheltuielile pentru serviciile și lucrările contractate de la terțe persoane, exceptându-se cheltuielile care urmează a fi capitalizate, incluse în tarif sau în alte componente ale cheltuielilor de bază.

În scopul executării prevederilor art. 26 alin. (4) din Legea 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare au fost incluse cheltuielile obligatorii în sumă de 67,2 mii lei, pe care operatorul urmează să le suporte în scopul verificării metrologice și de reparație a contoarelor instalate la consumatorii casnici. Media contoarelor instalate în ultimii 5 ani este 1112 contoare iar prețul pentru verificarea unui contor pe piață constituie în mediu 60 lei.

Cheltuielile de distribuire și administrative

Î.M. „Apă-Canal” Căușeni a înaintat cheltuieli de distribuire și administrative (CAD₀) spre avizare în sumă de 478,8 mii lei, din care spre acceptare se propune suma de 78,2 mii lei, inclusiv:

mii lei

Denumirea serviciului	Solicitat Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	Determinat de ANRE	Diferența ANRE- Î.M. „Apă-Canal” Căușeni	ANRE/Î.M. „Apă-Canal” Căușeni, %
Serviciul public de alimentare cu apă potabilă	287,7	46,6	-241,1	16,20
Serviciul public de canalizare	191,1	31,6	-159,5	16,54
Total	478,8	78,2	-400,6	16,33

La determinarea cheltuielilor de distribuire și administrative s-a ținut cont de consumul efectiv înregistrat de către operator pe parcursul ultimilor cinci ani de activitate și de cheltuielile strict necesare pentru desfășurarea activității de bază. Diminuarea se datorează excluderii cheltuielilor juridice, notariale, de alimentație care în conformitate cu pct. 45 din Metodologia tarifară nu se includ la determinarea tarifului. O parte din cheltuielile solicitate de operator la capitolul cheltuieli de distribuire și administrative au fost incluse cheltuielile din activitatea de gestiune.

Cheltuielile de distribuire și administrative au fost examinate separat pentru fiecare tip de serviciu furnizat (alimentare cu apă potabilă, furnizarea serviciului de canalizare). Cheltuielile care direct nu au putut fi alocate la tipul concret de activitate sau serviciu furnizat au fost repartizate între activitățile desfășurate de operator proporțional veniturilor obținute de la activitățile desfășurate și serviciile furnizate în anul de reglementare 2023 (“n-1”).

Urmare a celor expuse, se propune Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică spre aprobare cheltuielile de bază pentru anul 2024 ale Î.M. „Apă-Canal” Căușeni pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare în valoare totală de **10 034,2 mii lei**, inclusiv:

- cheltuielile materiale (CM₀) – 920,6 mii lei;
- cheltuieli de personal (CP₀) – 8 802,5 mii lei;
- cheltuieli de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare (CIE₀) – 232,9 mii lei;
- cheltuieli de distribuire și administrative (CAD₀) – 78,2 mii lei.

Departamentul Aprovizionare cu apă și canalizare
Secția tarife și analize